

Saksframstilling

Vår referanse: 2024/100049-2

Saksbehandler: Anne Marit Myrstad Eriksen

Representantforslag fra Christian Haugen (FrP), Kjersti Pettersen (H), Anne Brit Reigstad (Sp), Frode Hellebø (BL), Elin Brandt Ådlandsvik (INP) og Tom Ove Koteng Monsen (PP) om oppretting av kvinnehelsesenter

Hva saken gjelder:

Bystyrerepresentantene Christian Haugen (FrP), Kjersti Pettersen (H), Anne Brit Reigstad (Sp), Frode Hellebø (BL), Elin Brandt Ådlandsvik (INP) og Tom Ove Koteng Monsen (PP) har overlevert et representantforslag iht. punkt 3.2. i Reglement for Bergen bystyre og utvalgene 2023 - 2027. Forslaget ble overlevert ordføreren i bystyrets møte 19.06.24.

Forslaget lyder slik:

Bergen var landets første kommune til å etablere et kvinnehelsehus i regi av Sanitetskvinnene og 21. mai i år ble det åpnet et kvinnehelseforskningscenter på Eitri (DRIV) blant annet i samarbeid med Universitetet i Bergen, Haraldsplass Diakonale sykehus, Helse Bergen og Bergen kommune.

Kvinnehelsehuset har et helse- og veiledningstilbud og aktiviteter som styrker kvinners helse, livskvalitet og nettverk. Kvinnehelsehuset fungerer som en åpen møteplass i trygge former i lokalsamfunnet og jobber både med å løfte debatter og kunnskap om kvinnehelse.

<https://sanitetskvinnene.no/kvinnehelsehus>

Kvinnehelseforskningscenteret DRIV skal fremme forskning som bidrar til å eliminere kjønnsbaserte ulikheter i helsevesenet. Hensikten med forskningen er at alle aspekter av kvinnehelse blir forstått, behandlet og prioritert på lik linje med andre helseområder.

<https://www.uib.no/driv>

I England har de etablert en rekke Women's Health Hubs i regi av NHS som fungerer som en slags helsestasjon/legesenter for kvinner. Disse kvinnehelsesentrene tilbyr alt fra fysioterapi, gynekologi, familieplanlegging, veiledning om prevensjon og plager ifm overgangsalder for å nevne noe. De kombinerer fagkompetanse fra både fastleger, gynekologer, jordmødre, sykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, psykologer og sosionomer med et mål om at det skal være én vei inn for kvinner og skape kompetansemiljøer for å øke forståelse og ta i bruk ny kunnskap. <https://www.gov.uk/government/publications/womens-health-hubs-information-andguidance/womens-health-hubs-core-specification>

Nylig ble det åpnet et idrettsmedisinsk senter i Bergen, VIMS (Vestland Idrettsmedisinske senter) i privat regi. Med økt fokus på kvinnehelse i samfunnet er det store muligheter for at det finnes private initiativ som vil ønske å etablere kvinnehelsesenter etter modell fra VIMS.

<https://www.vims.no/>

Bergen kommune har to kommunale legesentre hvor mulighetene for kommunen til å påvirke tilbudet er enklere enn ved de private legesentrene hvorav Bergen helsehus legesenter har spesialfunksjon i å tilby mennesker uten fastlege tjenester mens Alrek legesenter har tett tilknytning til Kunnskapskommunen og forskning.

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/alrek-legesenter>

<https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/bergen-helsehus-legekontor>

Kvinnehelseutvalgets rapport «Den store forskjellen» viste at kvinnehelse har vært systematisk nedprioritert og at det er behov for å behandle menn og kvinner ulikt for å gi et likeverdig helse- og omsorgstilbud. Kommunen kan gjøre mye for å bedre kvinnehelsen i befolkningen. Byrådet har i sin tiltredelseserklæring, «Klosterhagen-erklæringen» varslet at de vil styrke satsingen på kvinnehelse ved å blant annet legge til rette for mer forskning, forebygging og behandling. Byrådet vil også sikre en høyere prioritet av opplysningsarbeid om typiske tilstander som treffer kvinner, og bedre behandlingstilbudet. En vellykket forebygging og behandling vil ikke bare gi kvinner bedre helse og bedre liv, det vil også redusere sykefraværet, uførhet og redusere kostnadene i helse- og omsorgstjenestene.

<https://www.bergen.kommune.no/politikere-utvalg/api/fil/bk360/9404667/Klosterhagen-erklæringen>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-5/id2964854/>

I Bergen kommune mangler vi et sted som forskning og ny kunnskap gjennomføres i praksis til det beste for byens kvinner, samtidig som vi har alle forutsetninger for å være best i landet på kvinnehelse.

Forslag til vedtak:

Bystyret ber byrådet om å se på ulike alternativer for å etablere kvinnehelsesenter i Bergen.

I kommuneloven er representantenes forslagsrett regulert i §10-9:

§ 10-9. Forslagsrett

«Medlemmer av kommunestyret og fylkestinget kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, for kommunestyret eller fylkestinget.

I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag med samme innhold som et tidligere forslag som er fremmet etter bestemmelsen her, eller med samme innhold som en sak som tidligere er behandlet av kommunestyret, fylkestinget eller et av deres organer.

Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv hvordan forslaget skal behandles.»

I henhold til punkt 3.2 Reglement for Bergen bystyre og utvalgene 2023-2027 skal forretningsutvalget ta stilling til om et forslag skal oversendes byrådet, bystyrets kontor eller kontrollutvalget for uttalelse/vurdering før det utarbeides sak for bystyret.

Forretningsutvalget gir innstilling til bystyret for forslag som forretningsutvalget anbefaler å avvise. Bystyredirektøren mener at forslaget er i overensstemmelse med de formelle kravene i kommuneloven § 10-9 og anbefaler at forslaget sendes byrådet for videre utredning.

Vurdering fra byrådet vil følge saken som vedlegg i notats form.

For at saken kan behandles senest 6 måneder etter at forslaget er overlevert ordføreren i et bystyremøte, må den behandles i bystyret senest i møte 17.12.24.

Det foreslås at utvalg for helse og sosial avgir innstilling i saken.

Forslag til vedtak:

1. Representantforslag fra Christian Haugen (FrP), Kjersti Pettersen (H), Anne Brit Reigstad (Sp), Frode Hellebø (BL), Elin Brandt Ådlandsvik (INP) og Tom Ove Koteng Monsen (PP) om oppretting av kvinnehelsesenter, oversendes byrådet for videre utredning.
2. Byrådet bes om å vurdere forslaget og å utarbeide et notat slik at bystyret kan behandle saken senest innen 17.12.2024.
3. Utvalg for helse og sosial avgir innstilling i saken.

Dato: 20. juni 2024

Øivind Hauge Støle - Fagleder
Anne Marit M. Eriksen - Førstekonsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk.